

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: **Kontaktno slovensko jezikoslovje v alpsko-jadranskem prostoru**
Course title: Contact Slovene Linguistics in the Alpine-Adriatic Area

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Slovenski študiji I; 1. stopnja		2	4
Slovenian studies I; 1st degree		2	4

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
50	-	30	-	-	95	7

Nosilec predmeta / Lecturer:

prof. dr. Rada Cossutta

Jeziki /

Languages:

**Slovenščina/
Slovene**

Predavanja /

Lectures:

Vaje / Tutorial:

slovenščina/Slovene

angleščina/English

slovenščina/Slovene

angleščina/English

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Operativna izvedba predmeta (syllabus) bo študentom na voljo v elektronski obliki na spletnih straneh fakultete. Gradiva in viri bodo dostopni deloma v obliki izročkov in PPT, deloma v elektronski obliki na spletni strani »študijska gradiva«. Predmet se bo predvidoma izvajal v učilnici, opremljeni z audiovizualnimi učnimi pripomočki.

Obvezna udeležba na predavanjih/vajah (vsaj 80% prisotnost) predstavlja pogoj za pristop k izpitu.

Prerequisites:

The course syllabus will be accessible on the Faculty website. Materials and sources will partially be available as hand-outs and PPT, partially as on-line documents, published on the Faculty website. The course will presumably take place in a classroom equipped with audio-visual teaching aids.

Mandatory participation in lectures / tutorials (at least 80% attendance) is a condition for taking the exam.

Vsebina:

V okviru predmeta Kontaktno slovensko jezikoslovje v alpsko-jadranskem prostoru bodo študentje spoznavali mejnike, ki so

Content (Syllabus outline):

During the course Contact Slovene Linguistics in the Alpine-Adriatic Area, students will be introduced with the milestones that marked the

zaznamovali vznik in razvoj kontaktne slovenistike na obravnavanem območju, ki sega od Ziljske, Kanalske doline in Zgornjesavske doline na severu prek Rezije in Furlanije do Krasa in Istre na jugu. Soočali se bodo z diahronimi in sinhronimi razsežnostmi jezikovnega stika slovenskega, hrvaškega, italijanskega in nemškega jezika na zahodni slovenski jezikovni meji, s poudarkom na Krasu, slovenski in hrvaški Istri ter Tromeji. Na osnovi pridobljenih informacij, literature in seminarskega dela, ki se bo odvijalo tudi na terenu, se bodo seznanjali z najvidnejšimi interferenčnimi pojavi vdiranja romanskih in germanskih elementov v slovenski knjižni jezik in slovenska narečja, pa tudi z vzporednim procesom prevzemanja slovanskih prvin v sosednjih romanskih in germanskih jezikih ter narečjih.

Obravnavana bodo naslednja poglavja:

- Kontaktno jezikoslovje in njegova opredelitev
- Predstavitev jezikovne podobe obravnavanega območja z dialektološkega in sociolingvističnega vidika
- Materni jezik v razmerju do tujega jezika oz. Jezik 1 : Jezik 2 v narodnostno mešanem okolju
- Pojav dvojezičnosti in večjezičnosti
- Preklapljanje iz enega jezikovnega koda v drugega (*code switching*)
- Pojav interference in prevzemanja besed na stičišču slovanskega, romanskega in germanskega sveta
- Slovenski govori Tromeje kot enkratni primer večjezičnosti na stičnem jezikovno mešanem območju
- Ribiška kulturna dediščina in jezikovna raznolikost v alpsko-jadranskem prostoru
- Slovenska interferenca v italijanski tržaščini: izvor tržaških slovenizmov, njihova raba in semantična porazdelitev, pretvorbe tržaških slovenizmov

emersion and development of Contact Slovene Studies for the area spreading from the Gailtal Valley, Val Canale Valley and Zgornjesavska dolina Valley on the North, across Resia and Friuli, and towards Kras and Istria on the South. Students will furthermore face diachronic and synchronic dimensions of the language contact of Slovene, Croatian, Italian and German language on the west Slovene language border, with an emphasis on the areas of Kras, Slovene and Croatian Istria and the Tripoint. Finally, students will learn about the most evident interference phenomena of Romance and Germanic elements invading Standard Slovene language and Slovene dialects, as well as about the parallel process of loaning Slavic elements in the neighbouring Romance and Germanic languages and dialects.

The following chapters will be treated:

- Contact linguistics and its definition
- Presentation of the linguistic image of the treated area from dialectological and sociolinguistic points of view
- Mother tongue in relation to foreign language, i.e. Language 1 : Language 2 in ethnically mixed environment
- Occurrence of bilingualism and multilingualism
- Alternating from one language code to another (*code switching*)
- Occurrence of interference and word loaning in the juncture of Slavic, Romance and Germanic worlds
- Slovene speeches of the Tripoint – a unique example of multilingualism in the contiguous linguistically mixed area
- Fishing cultural heritage and linguistic diversity in the Alpine-Adriatic area
- Slovene interference in Italian Triestine dialect: the origin of Triestine Slovenisms, their usage and semantic division, conversion of Triestine Slovenisms
- Romance linguistic elements (influence of Friulian and Italian language) in the west Slovene language border: morphological and syntactic Romance patterns, calques,

<ul style="list-style-type: none"> • Romanske jezikovne prvine (vpliv furlanščine in italijanščine) na zahodni slovenski jezikovni meji: oblikoslovni in skladenjski romanski vzorci, kalki, iz romanščine prevzete besede • Romanske izposojenke v botanični terminologiji slovenske Istre • Raszlojenost romanizmov v poljedelskem in vinogradniškem izrazju slovenske Istre: latinska, furlanska, beneška, istrskoitalijanska, tržaškoitalijanska in italijanska plast • Razmah geolingvistike in z njo povezanih etimoloških raziskav v kraškem in istrskem prostoru 	<p>Romance loanwords</p> <ul style="list-style-type: none"> • Romance loanwords in botanical terminology in Slovene Istria • Stratification of Romance words in agricultural and viticultural terminology in Slovene Istria: Latin, Friulian, Venetian, Istrian-Italian, Triestine-Italian and Italian strata • Geolinguistic boom and the pertaining etymological research in Istrian and Karstic areas
--	---

Temeljni literatura in viri / Readings:

- COSSUTTA, Rada (2018): Tromeja skozi čas. Koper: Založba Annales.
- COSSUTTA, Rada (2015): Ribiška jezikovna in kulturna dediščina v Tržaškem zalivu in slovenski Istri. Koper: Univerzitetna založba Annales.
- COSSUTTA, Rada (2018): Tripoint over Time with the accompanying DVD Ratece, once and today and Log pod Mangartom, once and today. Koper: Znanstveno-raziskovalno središče, Založba Annales ZRS Koper.
- COSSUTTA, Rada (2015): The Fishing Linguistic and Cultural Heritage of the Gulf of Trieste and the Slovene Istria with the accompanying DVD The Fishing Tradition of the Gulf of Trieste and the Slovene Istria. Koper: Univerzitetna založba Annales.
- COSSUTTA, Rada, CREVATIN, Franco (2005-2006): Slovene Dialectological Lexical Atlas of Slovene Istria I-II. Koper: Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Založba Annales.
- COSSUTTA, Rada (2018): *Tromeje dialektov brez meja*. Znanstveno-raziskovalno središče, Založba Annales ZRS.
- ALASIA da Sommaripa, Gregorio (1993/1607): *Vocabolario Italiano, e Schiauo*. Reprint. Ljubljana : Državna založba Slovenije.
- COSSUTTA, Rada (1998): Oblak in Alasijev italijansko-slovenski slovar: nemške izposojenke. V: Alenka ŠIVIC-DULAR (ur.). *Vatroslav Oblak*, (Obdobja, 17). Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete, str. 251–257.
- COSSUTTA, Rada (2002): Škrabec o italijanizmi in furlanizmi v slovenščini. V: Jože TOPORIŠIČ (ur.). *Države, pokrajine, narodi, ljudstva in njih kulture ter znanosti v Škrabčevih delih: Škrabčeva misel IV: zbornik s simpozija 2002*. Nova Gorica: Frančiškanski samostan Kostanjevica, str. 77–83.
- COSSUTTA, Rada (2002): Preseganje historizma v Štrekljevem dialektološkem delu. V: Aleksandra DERGANČ (ur.). *Historizem v raziskovanju slovenskega jezika, literature in kulture: ob 80-letnici Oddelka za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete*

- Univerze v Ljubljani*, (Obdobja, 18). Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete, str. 13–20.
- COSSUTTA, Rada (2007): Leksikalna razslojenost v govorih Tromeje: slovanske, romanske in germanske prvine. *Slavistična revija* 55/1-2, 261–270.
- COSSUTTA, Rada. Slovenizmi v italijanskem tržaškem narečju, (Knjižnica Annales Majora). Koper: Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Univerzitetna založba Annales: Zgodovinsko društvo za južno Primorsko, 2011.
- COSSUTTA, Rada. Romanizmi v poljedelskem in vinogradniškem izrazju slovenske Istre, (Knjižnica Annales Majora). Koper: Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Univerzitetna založba Annales: Zgodovinsko društvo za južno Primorsko, 2010.
- COSSUTTA, Rada, CREVATIN, Franco. Slovenski dialektološki leksikalni atlas slovenske Istre (SDLA-SI), (Knjižnica Annales Majora). Koper: Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Založba Annales: Zgodovinsko društvo za južno Primorsko, 2005-2006. Zv. 1-2.
- COSSUTTA, Rada (2003): Večjezičnost v kraškem in istrskem narečnem prostoru. V: Ada VIDOVIČ-MUHA (ur.). *Slovenski knjižni jezik - aktualna vprašanja in zgodovinske izkušnje : ob 450-letnici izida prve slovenske knjige*, (Obdobja, ISSN 1408-211X, 20). Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, str. 195–199.
- MAURER LAUSEGGER, Herta (2009): Avdiovizualna dialektologija in multimedijaska tehnika v dialektologiji. V: *Slovenska narečja med sistemom in rabo* (ur. Vera Smole). Ljubljana: Znanstvena založba filozofske fakultete. (Obdobja. Metode in zvrsti; 26). Str. 319–324.
- PLETERŠNIK, Maks (2014/1893): *Slovensko-nemški slovar*. [Elektronski vir] Ljubljana: Založba ZRC, Znanstvenoraziskovalni center SAZU.
- SKUBIC, Mitja (1997): *Romanske jezikovne prvine na zahodni slovenski jezikovni meji*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete
- SKUBIC, Mitja (2006): *Slovenske jezikovne prvine v obsoški furlanščini*. Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni inštitut Filozofske fakultete.
- ŠTREKELJ, Karel (1909): *Slawisches im friaulischen Wortschatze*. Berlin: Weidmann.

Cilji in kompetence:

Študentje se bodo:

- Seznanili s temeljnimi etapami slovenskega kontaktnega jezikoslovja v alpsko-jadranskem prostoru
- Spoznali bodo metodološke pristope pri raziskovanju interferenčnih pojavov na jezikovno mešanih območjih

Z vključitvijo v terensko delo in seminarskimi nalogami bodo prispevali svoj aktivni doprinos k obravnavani tematiki

Objectives and competences:

Students will be:

- Acquainted with the fundamental phases of Slovene Contact Linguistics in the Alpine-Adriatic area,
- Conversant with methodological approaches in the research of interference phenomena in linguistically mixed areas,
- Included in field work and actively contribute to the topic in question by writing term papers.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:

- Na podlagi predavanj bodo študentje pridobili širok vpogled v preteklo in današnje stanje slovenskega kontaktnega jezikoslovja v alpsko-jadranskem prostoru
- Predavateljevo izbrano tematiko bodo poglobili z lastnimi ugotovitvami in aktivno diskusijo

Iz gradiva, zbranega na terenu, bodo izluščili prevzete besede, jih opredelili z vidika jezikovnega fonda in tako sestavili svoje seminarske naloge o konkretnih interferenčnih pojavih na obravnavanem območju

Knowledge and comprehension:

- The lessons will give students a broad insight into the past and present situation of Slovene Contact Linguistics in the Alpine-Adriatic area
- Students will deepen the understanding of the themes chosen by the lecturer with individual findings and active discussion

From the gathered field material students will recognize loanwords and define them from the aspect of the lexical fund in order to produce individual term papers on practical interference phenomena in the area in question

Metode poučevanja in učenja:**Oblike dela:**

- Frontalna oblika poučevanja
 Delo v manjših skupinah oz. v dvojicah
 Samostojno delo študentov
 e-učenje
 drugo (vpišite) _____

Metode (načini) dela:

- Razlaga
 Razgovor/ diskusija/debata
 Delo z besedilom
 Proučevanje primera
 Igra vlog
 Druge vrste nastopov študentov
 Reševanje nalog
 Terensko delo (Študijski obiski podjetij ipd.)
 Vključevanje gostov iz prakse
 Udeležba na okrogli mizi, na konferenci

Learning and teaching methods:**Types of learning/teaching:**

- Frontal teaching
 Work in smaller groups or pair work
 Independent students work
 e-learning
 other _____

Teaching methods:

- Explanation
 Conversation/discussion/debate
 Work with texts
 Case studies
 Role-play
 Different presentation
 Solving exercises
 Field work (e.g. company visits)
 Inviting guests from companies
 Attending round table and conference

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Ustni in pisni izpit	40 %	Oral and written exam
Aktivno sodelovanje pri vajah	10 %	Active class participation
Terensko delo	10 %	Field work
Seminarska naloga	30 %	Term paper

Zagovor seminarske naloge	10 %	Term paper oral presentation
---------------------------	------	------------------------------

Reference nosilca / Lecturer's references:

Red. prof. RADA COSSUTTA

COSSUTTA, Rada (2018): *Tromeja skozi čas*. Koper: Založba Annales.

COSSUTTA, Rada (2015): *Ribiška jezikovna in kulturna dediščina v Tržaškem zalivu in slovenski Istri*. Koper: Univerzitetna založba Annales.

COSSUTTA, Rada (2018): *Tromeje dialektov brez meja*. Znanstveno-raziskovalno središče, Založba Annales ZRS.

COSSUTTA, Rada. Slovenizmi v italijanskem tržaškem narečju, (Knjižnica Annales Majora). Koper: Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Univerzitetna založba Annales: Zgodovinsko društvo za južno Primorsko, 2011.

COSSUTTA, Rada. Romanizmi v poljedelskem in vinogradniškem izrazju slovenske Istre, (Knjižnica Annales Majora). Koper: Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Univerzitetna založba Annales: Zgodovinsko društvo za južno Primorsko, 2010.

COSSUTTA, Rada, CREVATIN, Franco. Slovenski dialektološki leksikalni atlas slovenske Istre (SDLA-SI), (Knjižnica Annales Majora). Koper: Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Založba Annales: Zgodovinsko društvo za južno Primorsko, 2005-2006. Zv. 1-2.

COSSUTTA, Rada. Poljedelsko in vinogradniško izrazje v Slovenski Istri, (Knjižnica Annales, 26). Koper: Zgodovinsko društvo za južno Primorsko: Znanstveno-raziskovalno središče Republike Slovenije, 2002.

COSSUTTA, Rada. Narečna podoba Križa pri Trstu, (Knjižnica Annales, 25). Koper: Zgodovinsko društvo za južno Primorsko: Znanstveno-raziskovalno središče Republike Slovenije, 2001.

COSSUTTA, Rada. Slovenski dialektološki leksikalni atlas tržaške pokrajine: SDLA - TS, (Slavica tergestina, 1). Trst: Università degli studi di Trieste, Scuola superiore di lingue moderne per interpreti e traduttori, 1987.

COSSUTTA, Rada. Leksikalna razslojenost v govorih Tromeje: slovanske, romanske in germanske prvine. *Slavistična revija*, 2007, 55/1-2, 261–270.

Nagrade / Awards

Nagrada Glasnik znanosti za posamezne vrhunske znanstvene dosežke uveljavljenih raziskovalcev, 2007, Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče.

Rezultati projekta *Tromeja skozi čas: jezikovna prepletanja na slovensko-avstrijsko-italijanskem stičnem območju* so bili nagrajeni na SGEM Vienna 2018, na razpisu NU Nove ideje za Novo univerzo 2018 in na razpisu ARRS-ja Odlični v znanosti 2019.

Herald of Science Award for individual exceptional scientific achievements of established researchers, 2007, University of Primorska, Science and Research Centre.

The results of the project *Tripoint over Time: the Case of Linguistic Intertwining in the Slovene, Austrian and Italian Borderland* were awarded at SGEM Vienna 2018, at the NU call New Ideas for the New University 2018 and at the Slovenian Research Agency call The Excellence of the Science 2019.

Vodja projektov

N6-0036 (B) Tromeja skozi čas: jezikovna prepletanja na slovensko-avstrijsko-italijanskem stičnem območju (1.9.2015 - 31.08.2018); prilagojen projekt ERC Advanced Grant.

N6—0015 FISHCUHE - Ribiška kulturna dediščina in jezikovna raznolikost v alpsko-jadranskem prostoru (1.1.2012—31.12.2014); prilagojen projekt ERC Advanced Grant.

J6—0278 Slovenski jezikovni vplivi na italijansko tržaško narečje (1.2.2008—30.1.2011).

Project leadership

N6-0036 (B) Tripoint over Time: the Case of Linguistic Intertwining in the Slovene, Austrian and Italian Borderland (1.9.2015 - 31.08.2018); adapted project ERC Advanced Grant.

N6—0015 FISHCUHE - Ribiška kulturna dediščina in jezikovna raznolikost v alpsko-jadranskem prostoru (Slovene) (1.1.2012—31.12.2014); adapted project ERC Advanced Grant.

J6—0278 Slovene Linguistic Impacts on the Italian Dialect of Trieste (1.2.2008—30.1.2011).